

ඉන්දියානු කාගර ධීවර කර්මාන්තයේ වූනා සහ වූනා වැනි මත්ස්‍ය විශේෂ හඳුනා ගැනීම

Indian Ocean Tuna Commission
Commission des Thons de l'Océan Indien

ඉන්දියානු සාගර ධීවර කර්මාන්තයේ දී අල්ලා ගනු ලබන ධුනා සහ ධුනා වැනි මසුන් මෙන්ම අනෙකුත් විශේෂයන්ගේ අස්වනු සහ සංඛ්‍යාත දත්ත වැඩි දියුණු කිරීම උදෙසා ඉන්දියානු සාගර ධුනා කොමිසම (IOTC) මගින් මෙම හඳුනාගැනීමේ පත් නිකුත් කර ඇත. බොහෝවිට මෙම හඳුනාගැනීමේ පත් භාවිතා කරනු ලබන්නේ ඉන්දියානු සාගර ධීවර කර්මාන්තයේ ධුනා සහ ධුනා වැනි මසුන් ඉලක්ක කොට ගෙන ධීවර කර්මාන්තයේ යෙදෙන ධීවර නිරීක්ෂකයින්, නියැදි කරුවන්, ධීවර නියමුවන් සහ නැවියන්ය. මෙහි අනෙකුත් විභව පරිශීලකයින් වනුයේ ධීවර පුහුණු ආයතන සහ ධීවර ප්‍රජාවයි.

මෙම ප්‍රකාශනය එළි දැක්වීම සඳහා මූල්‍යම දායකත්වය දරනු ලැබුයේ .....

වැඩිදුර තොරතුරු සඳහා: සම්බන්ධ කිරීම
Indian Ocean Tuna Commission
Le Chantier Mall
PO Box 1011, Victoria, Seychelles

Phone: +248 422 54 94

Email: secretariat@iotc.org

Fax: +248 422 43 64

Website: <http://www.iotc.org>

සැලැස්ම: Julien Million. විද්‍යාත්මක උපදෙස් : Julien Million and David Wilson

පිළිගැන්වීම: මෙම ප්‍රකාශනය වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා D.Itano, Dr. C.Anderson සහ Dr. E. Romanov (CAPRUN-ARDA) විසින් ලබා දුන් දායකත්වයට කෘතඥ වෙමු.

රූපසටහන් අයිතිය : R.Swainston/ anima.net.au.

ජායාරූප අනුග්‍රහය සඳහා: J.Million (කවරය), D.Itano (පි .7සහ 8) සහ M.Potier (පි.23)

© Copyright: IOTC, 2013

පරිවර්තනය: සමුද්‍ර ජීව විද්‍යා අංශය, නාරා ආයතනය - කොළඹ 15 - ශ්‍රී ලංකාව

පොදු සිංහල නාමය

විද්‍යාත්මක නාමය

මෙම පත්‍රිකා භාවිතා කරන්නේ කෙසේද?

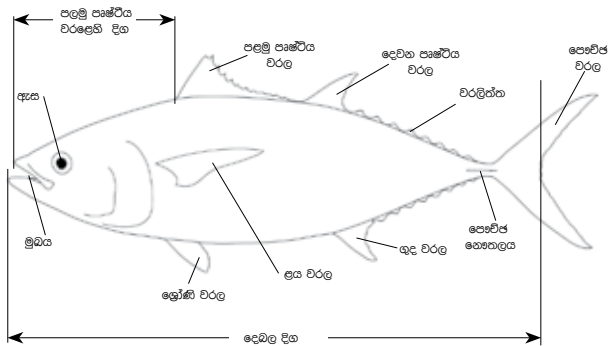
- J - ජපන් නාමය
- C - සරල / පාරම්පරික චීන නාම
- F - ප්‍රංශ නාමය
- S - ස්පාඤ්ඤ නාමය

සෑම පතකම අඩංගු වන්නේ

- මත්ස්‍ය විශේෂයන්හි විද්‍යාත්මක නාමයන් මෙන්ම ඒවායේ පොදු නාම ඉංග්‍රීසි, ස්පාඤ්ඤ, ජපන්, පාරම්පරික හා සරල චීන භාෂාවලින්
- ඒවාහි FAO කේතය
- විශේෂයන්හි කැපී පෙනෙන ලක්ෂණ සහිත රූප සටහනක්
- උපරිම දෙබල් දිග
- ඉන්දියානු සාගරයේ සාමාන්‍ය දෙබල් දිග

පාරිභාෂික වචන

- නෞතලය, මාංශල දාරය, සාමාන්‍යයෙන් වල්ග සේතුව හමු හැකිලීම නිසා නිර්මාණය වේ.

ඊනා මසුන් සඳහා භාවිතාවන මිනුම්:

- දෙබල් දිග
- පළමු පෘෂ්ඨ වරලේ දිග / පෘෂ්ඨ වරල සඳහා ඇති දිග

ලංසි කෙලවල්ලා

ALB

Thunnus alalunga

J - ビンナガ

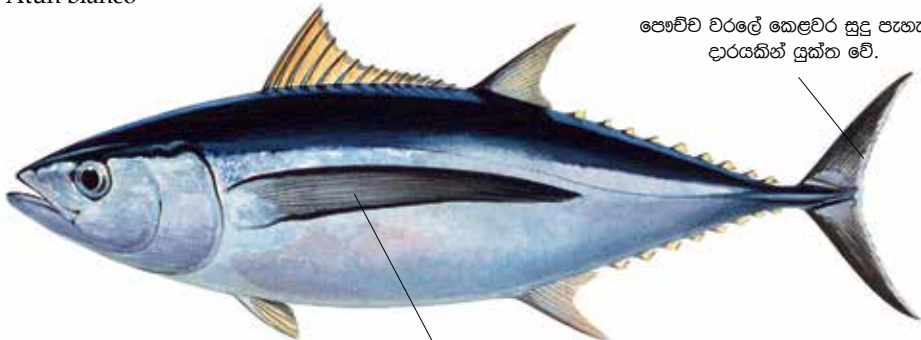
C - 长鳍金枪鱼 / 长鳍鲔

F - Germon

S - Atún blanco

දේහයේ පුළුල්ම ස්ථානය දේහයේ මධ්‍යයේ හෝ ඊට මඳක් පිටුපසින් පිහිටා ඇත.

පෞච්ච වරලේ කෙළවර සුදු පැහැති දාරයකින් යුක්ත වේ.

උපරිම දේබල දිග : 140 cm

සාමාන්‍ය දේබල පරාසය: 40-100 cm

ප්‍රය වරල දෙවන පෘෂ්ඨය වරල ඉක්මවා විහිදී ඇත.

දකුණු නිල් වරල කෙලවල්ලා

Thunnus maccoyii

- J - ミナミマグロ
- C - 黄鳍金枪鱼 / 黄鳍鲔
- F - Thon rouge du Sud
- S - Atún rojo del Sur

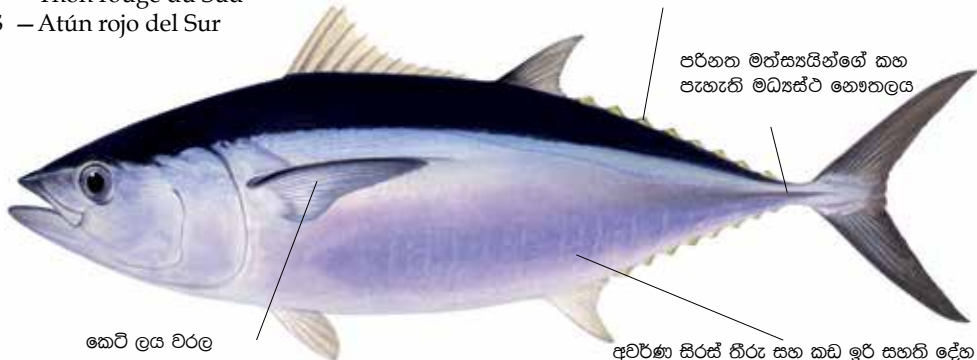
කහ පැහැති වරලයේ පුර්වදාරය
කළු පැහැයෙන් යුක්ත වේ.

පරිනත මත්ස්‍යයින්ගේ කහ
පැහැති මධ්‍යස්ථ හෝතලය

අවර්ණ සිරස් තීරු සහ කඩ මුර සහති දේහ
තලය

කෙටි ලය වරල

උපරිම දේබල දිග: 245 cm
සාමාන්‍ය දේබල පරාසය : 160-200 cm

ඇස්ගෙඩි කෙලවල්ලා

Thunnus obesus

- J -メバチ
- C -大眼金枪鱼 / 大目鮪
- F -Patudo, thon obèse
- S -Patudo

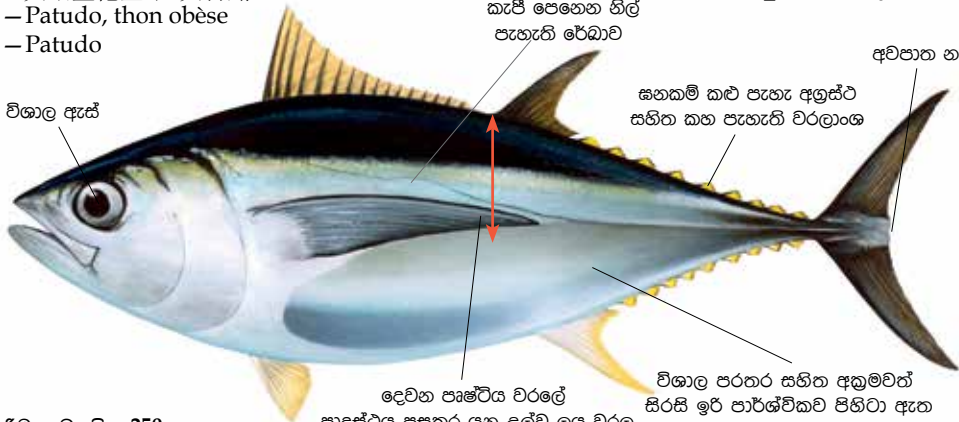
රවුම් හැඩැති දේහය

කැපී පෙනෙන නිල් පැහැති රේඛාව

අවපාත හැත

ඝනකම් කළු පැහැ අග්‍රස්ථ සහිත කහ පැහැති වරලාංශ

විශාල ඇස්

දෙවන පෘෂ්ඨය වරලේ

විශාල පරතර සහිත අක්‍රමවත් සිරසි මූර් පාර්ශ්විකව පිහිටා ඇත

පාදස්ථය පසුකර යන උල්වු ලය වරල

උපරිම දේබල දිග: 250 cm

සාමාන්‍ය දේබල පරාසය: 30-180 cm

කහවරල් කෙලවල්ලා

Thunnus albacares

- J - 黄鳍金枪鱼
- C - 黄鳍金枪鱼 / 黄鳍鲔
- F - Albacore
- S - Rabil

විශාල මත්ස්‍යයින්ගේ දෙවන පාෂාණීය වරල සහ ගුද වරල දිගින් වැඩිය

හිල් පැහැති සිහින් ඉරකින් සහ කැපී පෙනෙන කහ පැහැති ඉරකින් යුක්ත වේ

"V" හැඩැති අවපාතය

රවුම් කෙළවරක් සහිත ලය වරල දෙවන පාෂාණීය වරලේ මධ්‍යස්ථානය දක්වා විහිදේ

ක්‍රමවත් ප්‍රභව්‍ය අනුරූණ ඉරි සහ කඩ ඉරි පාර්ශ්විකව පිහිටා ඇත.

තුනී කළු පැහැති අග්‍රස්ථයක් සහිත කහ පැහැති වරලාංශ

උපරිම දේබල දිග : 240 cm
සාමාන්‍ය දේබල පරාසය: 30-180 cm

කහවරල් කෙලවල්ලා සහ ඇස්ගෙඩි කෙලවල්ලා සැසඳුම

සලකුණු

කහවරල් කෙලවල්ලා

- ලඟින් අසිරුණු ඊදි පැහැ ඉරි
- තද ඉරි සහ තිත් ජේලි එකක් හැර එකක් පිහිටා ඇත
- වල්ගයේ සිට ලය වරලට පහලින් සහ අංශ රේඛාවට ඉහලින් පිහිටි ප්‍රදේශය දක්වා වූ රටාව

ඇස්ගෙඩි කෙලවල්ලා

- සිරස් අක්‍රමවත්, විශාල හිඳුස් සහිත සුදු පැහැති ඉරි හෝ සලකුණු
- අංශ රේඛාවට පහලින් පිහිටි කැටුණු අක්‍රමවත් රටාව

අවධානයට : වර්ණයෙන් පසු සලකුණු සහ වර්ණයන් අවපැහැ විය හැක.

වරලිත්ත

කහවරල් කෙලවල්ලා

- ඉතා සිහින් කළු දාර සහිත කහ පැහැති වරලාංශ

ඇස්ගෙඩි කෙලවල්ලා

- කහ පැහැති වරලාංශ වල අපර කෙළවර කැපී පෙනෙන කළු පැහැති දාරයක් සහිතය.

පෞච්ඡ වරල

කහවරල් කෙලවල්ලා

- දෙඹලෙහි අවපාතයක් සහිතය

ඇස්ගෙඩි කෙලවල්ලා

- සමතල දෙඹල

කහවරල් කෙලවල්ලා සහ ඇස්ගෙඩි කෙලවල්ලා සැසඳුම

හිස

කහවරල් කෙලවල්ලා

- වඩා කෙටි හිස
- වඩා කුඩා ඇසේ විෂ්කම්භය

ඇස්ගෙඩි කෙලවල්ලා

- වඩා දිගින් යුත් හිස
- වඩා වැඩි විෂ්කම්භයකින් යුත් ඇස

ලය වරල්

කහවරල් කෙලවල්ලා

- ඝනකම කෙටි ලය වරල මුඛතත් ස්වරූපයක් පෙන්වයි.

ඇස්ගෙඩි කෙලවල්ලා

- තියුණු අඟුස්ටයක් සහිත, දැකැති හැඩැති දිගටි ලයවරල් අඩු ඝනකමකින් යුක්තය

හෝවල්ලා

Thunnus tonggol

- J - コシナガ
- C - 青干金枪鱼 / 長腰鮪
- F - Thon mignon
- S - Atún tongol

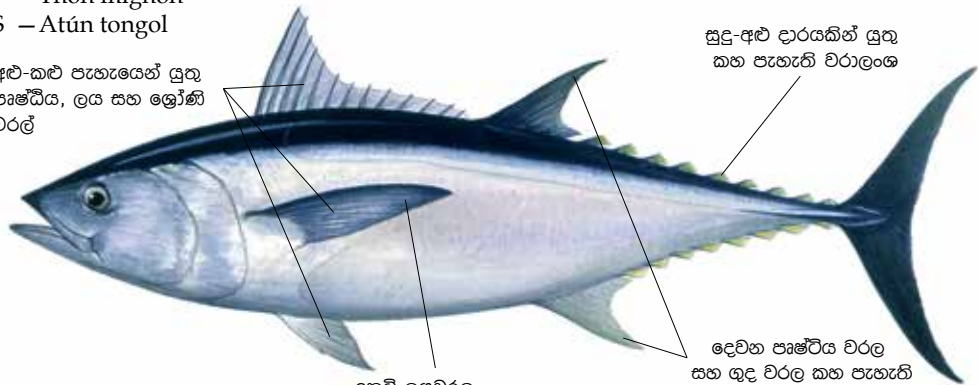
අළු-කළු පැහැයෙන් යුතු පෘෂ්ඨය, ලය සහ ශ්‍රෝණි වරල්

සුදු-අළු දාරයකින් යුතු කහ පැහැති වරාලංශ

දෙවන පෘෂ්ඨය වරල සහ ගුද වරල කහ පැහැති අග්‍රස්ථයකින් යුක්තවේ.

කෙටි ලයවරල

උපරිම දේබල දිග : 145 cm
සාමාන්‍ය දේබල පරාසය: 40-70 cm

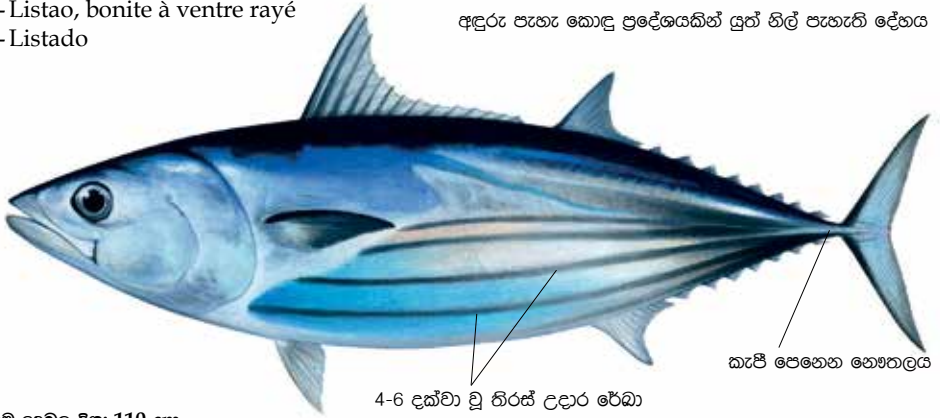
බලයා

Katsuwonus pelamis

- J -カツオ
- C - 鰹魚 / 正鰹
- F - Listao, bonite à ventre rayé
- S - Listado

අඳුරු පැහැ කොළ ප්‍රදේශයකින් යුත් හිල් පැහැති දේහය

උපරිම දෙබල දිග: 110 cm
සාමාන්‍ය දෙබල දිග: ≤ 80 cm

අරටචලා

KAW

Euthynnus affinis

- J - スマ
- C - 巴鯉 / 巴鯉
- F - Thonine orientale
- S - Bacoreta oriental

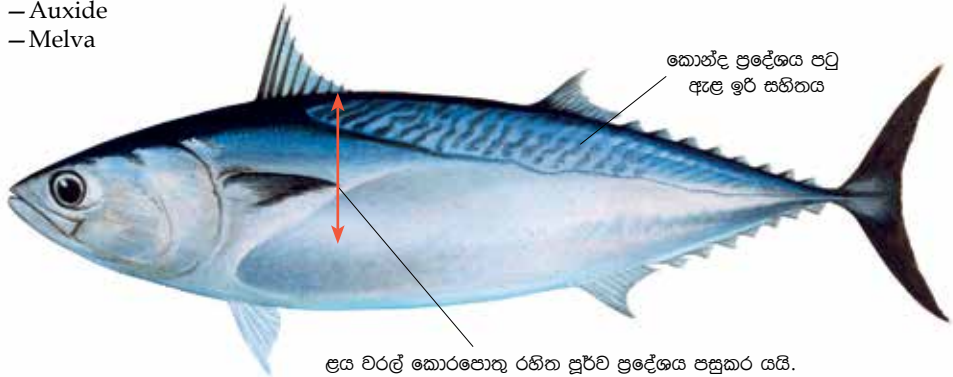
උපරිම දේබල දිග: 100 cm
සාමාන්‍ය දේබල දිග: 80 cm

අලගොඩුවා

FRI

Auxis thazard

- J - ヒラソウダ
- C - 平鳍旗鱼 / 扁花鲹
- F - Auxide
- S - Melva

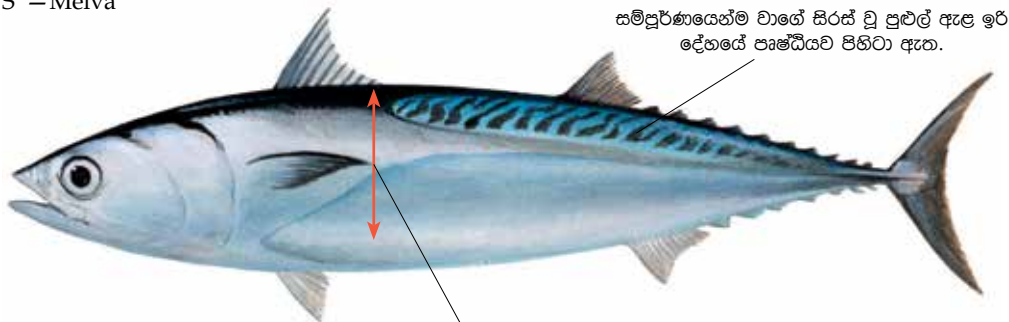
උපරිම දෙබඩ දිග: 65 cm
සාමාන්‍ය දෙබඩ පරාසය: 25-40 cm

බයිටා

Auxis rochei

- J - マルソウダ
- C - 双鳍舵鲹 / 圓花鲹
- F - Bonitou
- S - Melva

සම්පූර්ණයෙන්ම වාගේ සිරස් වූ පුළුල් ඇළ ඉරි දේහයේ පෘෂ්ඨයව පිහිටා ඇත.

ළය වරල කොරපොතු රහිත පූර්ව ප්‍රදේශය පසුකර නොයයි.

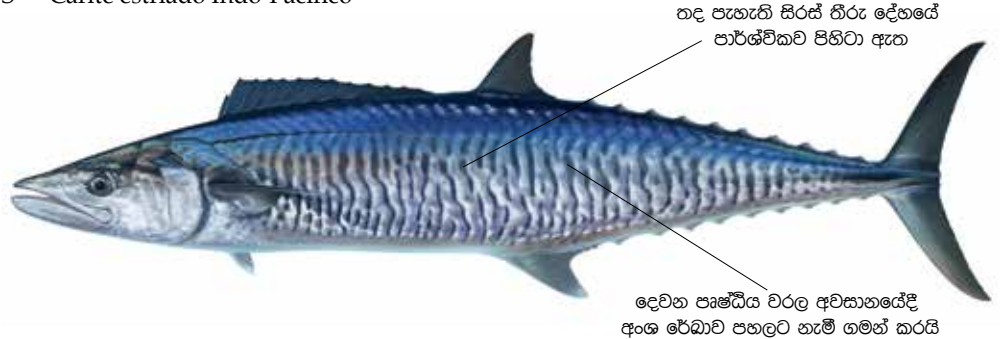
උපරිම දේබල දිග : 50 cm
සාමාන්‍ය දේබල දිග : 15-25 cm

අහින්තෝරා, ඛඹර තෝරා

Scomberomorus commerson

- J - ヨコシマサワラ
- C - 鰹 / 康氏馬加鰹
- F - Thazard rayé indo-pacifique
- S - Carite estriado Indo-Pacífico

උපරිම දේබල දිග : 240 cm
සාමාන්‍ය දේබල දිග : ≤ 90 cm

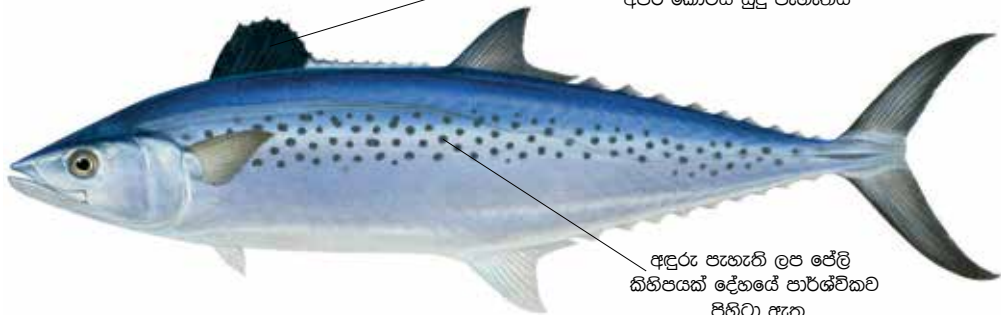
අළු තෝරා, ගැහැණු තෝරා, අන්පිලාවා

Scomberomorus guttatus

- J - タイワンサワラ
- C - 长颌花鲈 / 台湾馬加鰱
- F - Thazard ponctué indo-pacifique
- S - Carite del Indo-Pacífico

පළමු පෘෂ්ඨීය වරලේ අටවන කන්ධකය දක්වා වූ ප්‍රදේශය කළු පැහැති වන අතර එහි අපර කොටස සුදු පැහැතිය

අඳුරු පැහැති ලප පේලි කිහිපයක් දේහයේ පාර්ශ්විකව පිහිටා ඇත

උපරිම දෙබඳු දිග : 76 cm
සාමාන්‍ය දෙබඳු දිග : ≤ 55 cm

අනෙකුත් මත්ස්‍ය විශේෂ

ඉන්දියන් සාගර ධුනා මත්ස්‍ය කර්මාන්තයේදී මරුවැල් පන්නය, හැඹිලි දැල්, කරමල් දැල්, යනාදී පන්න ක්‍රම භාවිතා කිරීමෙන් අල්ලා ගනු ලබන ධුනා සහ ධුනා වැනි මසුන්ට අමතරව ලබාගන්නා අතුරු අස්වැන්න ප්‍රධාන වශයෙන් පහත විශේෂ වලින් සමන්විත වේ.

- <i>Acanthocybium solandri</i>	සවරා
- <i>Ruvettus pretiosus</i>	නරියා, බින්දු ලතා
- <i>Lepidocybium flavobrunneum</i>	තෝර අැටවල්ලා
- <i>Coryphaena hippurus</i>	වන්නාචා
- <i>Coryphaena equiselis</i>	ගැහැණු වන්නාචා
- <i>Sphyraena barracuda</i>	සීලාචා
- <i>Elagatis bipinnulata</i>	ලේන පරවා
- <i>Canthidermis maculata</i>	දිවුල් පොතුබරා
- <i>Brama brama</i>	අත්ලන්තික් වට්ටාලයා
- <i>Taractichthys steindachneri</i>	දැකැති වට්ටාලයා

තවදුරටත් පොදුවේ හමුවන ප්‍රධාන විශේෂ හෝ කොප්පරුන්, මෝරුන්, මුහුදු පක්ෂීන් හෝ මුහුදු කැස්බෑවන් වැනි අතුරු විශේෂ සඳහා වූ හඳුනාගැනීමේ අත්පොත් IOTC මගින් ප්‍රකාශයට පත්කොට ඇත.

- ඉන්දියානු සාගරයේ සාමුද්‍රික මත්ස්‍ය කර්මාන්තයේදී හමුවන කොප්පරුන් හඳුනා ගැනීම. IOTC, 2013.
- ඉන්දියානු සාගරයේ සාමුද්‍රික මත්ස්‍ය කර්මාන්තයේදී හමුවන මෝරුන් සහ මඩුවන් හඳුනා ගැනීම. IOTC සහ SPC, 2012.
- ඉන්දියානු සාගරයේ ක්‍රියාත්මක වන ධීවර යාත්‍රා සඳහා වූ මුහුදු පක්ෂීන් හඳුනාගැනීමේ පත්. IOTC, 2011.
- ඉන්දියානු සාගරයේ මත්ස්‍ය කර්මාන්තය සඳහා වූ මුහුදු කැස්බෑවන් හඳුනාගැනීමේ පත්. IOTC and SPC, 2011.

සමරා

Acanthocybium solandri

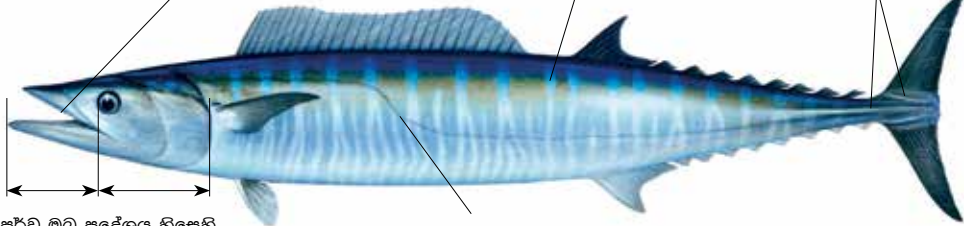
- J - アブラソコムツ
- C - 异鳞蛇鯖 / 细鳞油魚
- F - Thazard-bâtard
- S - Peto

ඉතා දිගු දේහය

දිගු තියුණු දැති සහිත දත් වලින් සමන්විත විශාල මුඛය

දේහයේ අපර ප්‍රදේශයේ දිස්තීමත් නිල් පැහැති තීරුවලින් සමන්විත වේ.

කැපී පෙනෙන මධ්‍ය නෞතලය සහ දෛපසින් පිහිටි වඩා කුඩා නෞතලයන්ගෙන් යුක්ත වේ.

පූර්ව මුඛ ප්‍රදේශය හිසෙහි ඉතිරි ප්‍රදේශයට සමානුපාතිකය.

අංශ රේඛාව පළමු පෘෂ්ඨීය වරල ආසන්නයේදී පහලට නැඹී ගමන් කරයි

උපරිම දේබල දිග: 250 cm
සාමාන්‍ය දේබල පරාසය: ≤ 170 cm

නරියා

Ruvettus pretiosus

- J - バラムツ
- C - 棘鳞蛇鲭 / 粗鳞油魚
- F - Rouvet
- S - Escolar clavo

දේහය ඒකකාරී අඳුරු පැහැයකින් යුත් රළු සමකින් යුක්තය

වරලාංඡ 2 ක් දැකිය හැක.

උදරය නෞතලය තියුණු කොරපොතු සහිත වේ.

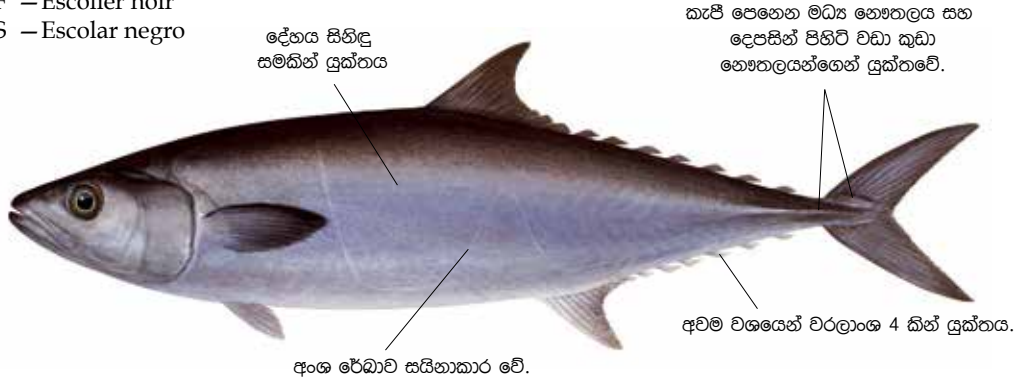
උපරිම දේබල දිග: 300 cm
සාමාන්‍ය දේබල දිග: ≤ 150 cm

Escolar

Lepidocybium flavobrunneum

- J - アブラソコムツ
- C - 异鳞蛇鲭 / 细鳞油鱼
- F - Escolier noir
- S - Escolar negro

උපරිම දෙබඳු දිග: 200 cm
සාමාන්‍ය දෙබඳු දිග: ≤ 150 cm

වන්නා

DOL

Coryphaena hippurus

J - シイラ

C - 魷鰵 / 鬼頭刀

F - *Coryphaena commune*

S - *Lampuga*

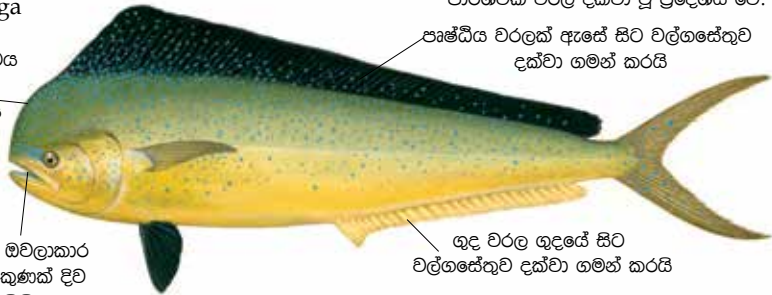
දේහය කැපී පෙනෙන හැඩයකින් සහ වර්ණයකින් යුක්ත වේ. දේහයේ ගැඹුරුම ප්‍රදේශය පූර්ව ප්‍රදේශයේ සිට පාර්ශ්වික වරල් දක්වා වූ ප්‍රදේශය වේ.

පෘෂ්ඨීය වරලක් ඇසේ සිට වල්ගසේතුව දක්වා ගමන් කරයි

කැපී පෙනෙන අස්ථිමය මොල්ලියක් පිරිමි මත්ස්‍යයාගේ දැකිය හැක.

කුඩා ඔවලාකාර සලකුණක් දිව මත පිහිටා ඇත

ගුද වරල ගුදයේ සිට වල්ගසේතුව දක්වා ගමන් කරයි

උපරිම දෙබඳු දිග: 210 cm

සාමාන්‍ය දෙබඳු දිග: ≤ 100 cm

අවධානය: *Pompano dolphinfish* (*Coryphaena equiselis* - CFW) යන විශේෂයක් ඇතුළු ඇස්වැන්නන් ලෙස ලැබේ.

- අපර ප්‍රදේශයේ සිට ලය වරල් දක්වා වූ ප්‍රදේශය දේහයේ ගැඹුරුම ප්‍රදේශය වේ.
- ඇසට වහාම පිටුපසින් ආරම්භ වී වල්ග සේතුව දක්වා දිවෙන තනි පෘෂ්ඨීය වරලක් පවතී.
- දිව මත පුළුල් දත් සලකුණක් දැකිය හැක.

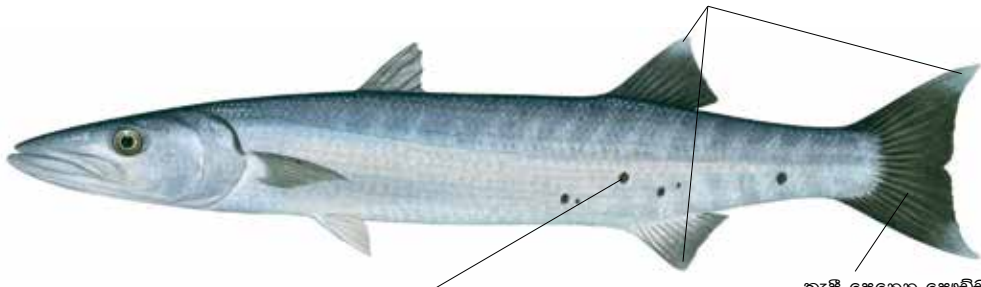
සීලාචා

GBA

Sphyrna barracuda

- J - オニカマス
- C - 大鰺 / 竹梭
- F - Barracuda
- S - *Picuda barracuda*

දෙවන පෘෂ්ඨීය වරල, ගුද වරල සහ පෞච්ච වරල් හි අග්‍රස්ථයන් සුදු පැහැති.

දේහයේ අපර කොටසෙහි තිරන්තරයෙන්ම දැකිය හැකි අඳුරු පැහැ ලප පවතී.

කැපී පෙනෙන පෞච්ච වරල

උපරිම දේබල දිග: 200 cm
සාමාන්‍ය දේබල දිග: ≤ 140 cm

ලේන පරවා

Elagatis bipinnulata

- J - ツムブリ
- C - 纺锤鲷 / 雙帶鯨
- F - Comète saumon / Coureur arc-en-ciel
- S - Macarela salmón

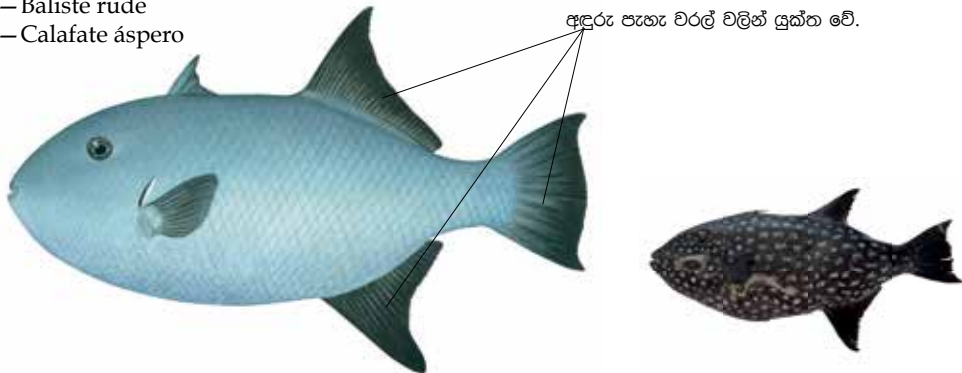
උපරිම දේබල දිග: 180 cm
සාමාන්‍ය දේබල පරාසය: ≤ 90 cm

දිවුල් පොතුපරා

Canthidermis maculata

- J - アミモンガラ
- C - 疣鱗 / 剥皮魚
- F - Baliste rude
- S - Calafate áspero

අඳුරු පැහැ වරල වලින් යුක්ත වේ.

වර්ධනය සමඟ හැතිවී යාහැකි සුදු පැහැති ලප දේහයේ දැකිය හැක.

උපරිම දෙබඳු දිග: 50 cm
සාමාන්‍ය දෙබඳු පරාසය: ≤ 35 cm

අත්ලන්තික් වච්චාලයා

Brama brama

- J - ニシシマガツオ
- C - 乌魴 / 大西洋烏魴
- F - Grande castagnole
- S - Japuta

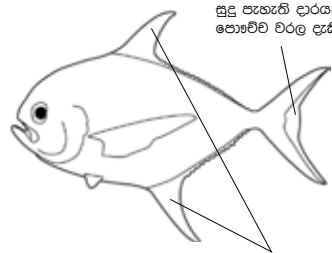
අවධානයට : මිරුවැල් පත්ත භාවිතයේදී ලැබෙන අතුරු අස්වැන්නක් Sickie pomfret මත්ස්‍ය විශේෂයක් හමු වේ.

අධික ලෙස වකු වූ හිසකින් යුක්ත වේ

කුඩා කොරපොතු වලින් සමන්විතවේ

ගුද වරල ආරම්භයේදී වැඩුණු මාංශල කන්ඩිකාවක් ඇත.

සුදු පැහැති දාරයකින් යුත් පොළොව වරල දැකිය හැක.

පොළොව වරල් සහ ගුද වරල් මත ඉතා දිගු දෘකැති හැඩැති මාංශල කන්ඩිකා ඇත.

උපරිම දේබල දිග: 100 cm
සාමාන්‍ය දේබල දිග: ≤ 40 cm

ධුනා සහ ධුනා වැනි මසුන් සම්බන්ධයෙන් IOTC හි අවශ්‍යතාවයන්

ඔබගේ යාත්‍රාව මඟින් අල්ලා ගනු ලබන සෑම ධුනා මත්ස්‍යයෙක්ම හඳුනා ගෙන නිවැරදිව සටහන් කර වාර්තා කිරීම.

පහතින් දැක්වෙන්නේ සංරක්ෂණයට හා කලමනාකරණ පිළිවෙත් වලට අනුකූලව ධීවරයින් / ධීවර නිරීක්ෂණයන් විසින් ගතයුතු ක්‍රියාමාර්ගයන්ය. (වාර්ෂිකව IOTC මගින් සිදුකරන වෙනස්කිරීම් සම්බන්ධයෙන් පරීක්ෂාවෙන් සිටීමට නිර්දේශ කරනු ලැබේ.)

- මරුවැල් පන්නය භාවිතා කරනු ලබන ධීවරයන් සිය යාත්‍රා මඟින් අල්ලා ගනු ලබන ධුනා සහ ධුනා වැනි මත්ස්‍ය විශේෂ සහ අනෙකුත් අස්ථික මසුන් සම්බන්ධයෙන් වූ සංඛ්‍යාත්මකව සහ ඔර වශයෙන් ලබා ගන්නා දත්ත IOTC සංරක්ෂණ හා කලමනාකරණ පිළිවෙත් වලට අනුකූලව ලොග් සටහන් පොත් මගින් ඉදිරිපත් කල යුතුය.
- හැඹිලි දැල් භාවිතා කරනු ලබන ධීවරයින් සිය යාත්‍රා මඟින් අල්ලා ගනු ලබන ධුනා සහ ධුනා වැනි මත්ස්‍ය විශේෂ සහ අනෙකුත් අස්ථික මසුන් සම්බන්ධයෙන් වූ සංඛ්‍යාත්මකව සහ ඔර වශයෙන් ලබා ගන්නා දත්ත IOTC සංරක්ෂණ හා කලමනාකරණ පිළිවෙත් වලට අනුකූලව ලොග් සටහන් පොත් මගින් ඉදිරිපත් කල යුතුය.
- බිලිපිති පන්නය, කරමල් දැල්, යොත් පන්නය සහ ට්‍රොල් යාත්‍රා භාවිතා කරනු ලබන ධීවරයින් සිය යාත්‍රා මඟින් අල්ලා ගනු ලබන ධුනා සහ ධුනා වැනි මත්ස්‍ය විශේෂ වශයෙන් සහ අනෙකුත් අස්ථික මසුන් සම්බන්ධයෙන් වූ සංඛ්‍යාත්මකව සහ ඔර වශයෙන් ලබා ගන්නා දත්ත IOTC සංරක්ෂණ හා කලමනාකරණ පිළිවෙත් වලට අනුකූලව ලොග් සටහන් පොත් මගින් ඉදිරිපත් කල යුතුය.

ඇස්ගෙඩි කෙලවල්ලන්, බලයා සහ කහවරල් කෙලවල්ලන් අපතේ හැරීම් තහනම් කිරීම.

හැඹිලි දැල් භාවිතා කරනු ලබන සියළුම ධීවර යාත්‍රා මඟින් පරිභෝජනයට නුසුදුසු යැයි සලකන මසුන් හැර ඇස්ගෙඩි කෙලවල්ලන්, බලයා සහ කහවරල් කෙලවල්ලා ඇතුළු අනෙකුත් මසුන් යාත්‍රාවේ තබා ගොඩබිමට ගෙන ආ යුතුය.

• මිනිස් පරිභෝජනයට නුසුදුසු යැයි සැලකෙන්නේ:

- හැඹිලි දැලෙහි සිරවුණු හෝ කුඩු වී ගිය මසුන් හෝ
- ප්‍රතිවිලෝපීය තත්වය නිසා හානිවූ මසුන් හෝ
- පන්නයේ බිඳවැටීමක් හේතුකොටගෙන මසුන් ජීවග්‍රහයෙන් ලබා ගැනීමට නොහැකි වීම නිසා මියගිය හෝ හරක් වූ මසුන්

• මිනිස් පරිභෝජනයට සුදුසු යැයි සැලකෙන්නේ:

- විශාලත්වය, වෙළඳපොල හෝ සංයුතිය සැලකිය යුතු මට්ටමක නොමැති හෝ
- ගැනියන්ගේ නොසලකා හැරීස හේතුකොටගෙන හරක් වූ හෝ අපවිත්‍ර වූ මසුන්

පන්න කිරීමේ අවසාන අදියරේදී ඇස්ගෙඩි කෙලවල්ලා, බලයා හෝ කහවරල් කෙලවල්ලා යන ධූනා මසුන් අසුවූයේ නම් සහ ඔවුන් රඳවා තබාගැනීමට ප්‍රමාණවත් ඉඩකඩ නොතිබේනම් ජීවී මසුන් හැකි ඉක්මනින් නැවත මුදා හැරිය යුතුය.

- පන්න කිරීමේ අවසාන අදියරේදී හසු වූ ඇස්ගෙඩි කෙලවල්ලා, බලයා හෝ කහවරල් කෙලවල්ලා යන ධූනා මසුන් හැකි ඉක්මනින් සජීවීව නිදහස් කිරීමට කපිතාන් ඇතුළු පිරිස උත්සාහ කළ යුතුය.
- මෙම ඉවත් කිරීමෙන් අනතුරුව නැවත ගොඩබිමට ගෙන එනතෙක් හෝ වෙනත් යාත්‍රාවක අස්වැන්න මාරු කරන තුරු ධූනා (ඇස්ගෙඩි කෙලවල්ලා, බලයා සහ කහවරල් කෙලවල්ලා) මසුන් තවදුරටත් ඇල්ලීම නොකළ යුතුය

හැඹිලි දැල් පන්නය භාවිතාකොට ලබාගන්නා මත්ස්‍ය අස්වැන්නෙන් මිනිස් පරිභෝජනයට නුසුදුසු මසුන් හැරුණු කොට අනෙකුත් ඉලක්ක නොකරන ලද විශේෂ සෑහීමකට පත්විය හැකි මට්ටමක පවතී නම් අනෙකුත් ධූනා මසුන්, ලේන පරා, වන්නාවා, දිවුල් පොතුපරා, කොප්පරා, සවරා සහ සීලාවා යන සියලු මසුන් තබා ගෙනවිත් ගොඩබිමට දිරිමත් කරනු ලැබේ.

නිවර්තන කලාපීය උනා මත්ස්‍ය ගහනය සංරක්ෂණය සහ කළමනාකරණය

2011 සිට 2014 කාල පරාසය තුළ අර්ථ දක්වන ලද උතුරු අක්ෂාංශ 0-10 සහ නැගෙනහිර දේශාංශ 40-60⁰ පරාසයේ පිහිටි ප්‍රදේශයන්හි මසුන් ඇල්ලීමට අවසර දෙනු ලබන්නේ:

- **මරුවල් පන්න යාත්‍රා සඳහා** - සෑම වසරකම පෙබරවාරි මස පළමු දින පැය 00:00 සිට මාර්තු 1 දින පැය 24:00 දක්වා
- **හැඹිලි පන්නය සඳහා** - සෑම වසරකම නොවැම්බර් මස පළමු දින පැය 00:00 සිට දෙසැම්බර් 1 දින පැය 24:00 දක්වා

The area is defined by the following coordinates:

- 0-10° North
- 40-60° East

මෙම වසා තැබීම අදාලවන්නේ කලාපය තුළ මසුන් මරණ මීටර් 24 හෝ ඊට වැඩි දිගින් යුතු යාත්‍රා සඳහා සහ අනන්‍ය ආර්ථික කලාපයෙන් බැහැරව කටයුතු කරන මීටර 24 කට වඩා අඩු යාත්‍රා වලට පමණි.

IDENTIFICATION OF TUNA AND TUNA-LIKE SPECIES IN INDIAN OCEAN FISHERIES

© Copyright: IOTC, 2013

